

Del bestiar escorxat al gastroturisme

SEBASTIÀ ROIG > TEXT

JORDI PUIG > FOTO

A Figueres, sense ser tan gloriosa com en altres localitats, l'empenta del modernisme es fa tangible a l'Escorxador Municipal, un edifici construït entre 1904 i 1907 i considerat l'obra mestra de l'arquitecte Josep Azemar Pont.

L'Escorxador és fill d'una economia de mitjans prodigiosa, que juga amb les cornises i crea jocs de volums molt expressius. L'ús nu dels materials es tradueix en la combinació dels rajols remolinats o vistos, i la pedra, escassa i situada en llocs rellevants. Les teulades vidrades i alguns elements ceràmics aporten petits punts de color a una magnífica baluerna que, en el seu moment, va ser titllada de palau mig faraònic.

Encara que ens sembli increïble, l'Escorxador va estar a punt de caure enderrocat el 1974. Ho va impedir una campanya impulsada per un grup de ciutadans i arquitectes. L'acció va afavorir que l'Arxiu Comarcal de l'Alt Empordà ocupés, a partir de 1988, la part dreta de l'edifici, on hi havia hagut les corts del bestiar. La resta de sales no tindrien tanta sort: després d'acollir exposicions, concerts i actes culturals, van caure en desús el 2004.

Sortosament, la nau central es va reobrir el març de 2013. Ho va fer convertida en una sala polivalent, de parets altíssimes i emblanquinades, neta, lluminosa i agradable. Tota sencera traspua una frescor minimalista, subratllada pel traç vertical de les sis columnes que s'enlairen fins a l'entramat de bigues del sostre, que aguanta l'esplèndid teulat a dues aigües.

La polivalència d'aquesta sala, però, té els dies comptats. Si res no s'estroneja, acabarà acollint un Centre de Productes de la Terra, on es vendran productes agroalimentaris de l'Empordà. L'Oficina d'Informació Turística també s'incorporarà a l'edifici. Tota aquesta remodelació gastroturística contrasta amb la funció original de l'equipament, que ja va substituir un escorxador anterior, aixecat en el mateix lloc el 1846.

Les cròniques consignen que les gallinaires solien fer parada a la plaça de davant. La barreja de cloquejos, ganyols, brams i esgarips devia causar un enrenou extraordinari. Salvador Dalí, que vivia a prop, deia que d'adolescent s'extasiava llegint els místics de l'edat mitjana, sempre bressolat per un fons musical de grunyts de porcs i truges agòniques.

L'evolució urbanística de Figueres acabaria arraconant l'Escorxador a dins d'un barri cèntric i concorregut. Uns quants ciutadans, preveient les molèsties que això comportaria, van proposar que l'Ajuntament construís un nou escorxador als afores i cedís aquell a la futura Escola d'Arts i Oficis. Això passava el 1930. Va ser la primera proposta d'ús cultural que rebria l'edifici, molt abans de patir l'amenaça desagradable de les piquetes.

